

ระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย

ภูมิหลังการดำเนินการรวบรวมระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย

1. การคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. กฎหมายคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย ในปัจจุบัน
3. ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
4. การดำเนินการ

1. การคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น

(1) ภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถแบ่งเป็น 3 หมวด ได้แก่

- องค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่น (Traditional Knowledge) หมายถึง องค์ความรู้ วิธีการ ทักษะ นวัตกรรม แนวปฏิบัติ หรือการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากกิจกรรมทางปัญญาในรูปแบบดั้งเดิมของชุมชนท้องถิ่น มีการสืบทอดและพัฒนาจากรุ่นอดีตสู่รุ่นปัจจุบัน ผ่านกาลเวลา เช่น องค์ความรู้เกี่ยวกับการทำไวน์กระชายดำ การทำมีดอรัญญิก การทอผ้าไหม เป็นต้น

- การแสดงออกซึ่งศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน (Expression of Folklore) หมายถึง การแสดงออกซึ่งองค์ความรู้และวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้านที่แสดงถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งปรากฏหรือแสดงให้เห็นในรูปแบบต่างๆ เช่น การแสดงออกทางวาจา (เช่น ตำนาน กวีนิพนธ์ ปริศนา เรื่องเล่า) การแสดงออกทางดนตรี (เช่น เพลง ดนตรี) การแสดงออกทางกาย (เช่น การเต้น การแสดงละคร พิธีกรรม) การแสดงออกในสิ่งที่จับต้องได้ (เช่น งานศิลปะ รวมถึง ภาพวาด งานจิตรกรรม) เป็นต้น

- ทรัพยากรพันธุกรรม (Genetic Resource) หมายความว่ารวมถึง ทรัพยากรพันธุกรรม สิ่งมีชีวิตหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสิ่งมีชีวิต หรือองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตของระบบนิเวศ ซึ่งมีประโยชน์หรือคุณค่าตามความเป็นจริงและตามศักยภาพ เช่น พืชสมุนไพรประจำท้องถิ่นที่สามารถนำมาผลิตยารักษาโรคต่าง ๆ ได้ เป็นต้น

(2) ในอดีตประเทศต่าง ๆ มุ่งส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมใหม่ ให้การคุ้มครองการสร้างสรรค์ใหม่ และพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาให้สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ในปัจจุบัน กรมทรัพย์สินทางปัญญาเล็งเห็นว่า องค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมมักถูกนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงอยู่เสมอ และไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งความรู้ดั้งเดิมอยู่มาก อาทิ ความรู้ดั้งเดิมเกี่ยวกับสมุนไพรที่ใช้รักษาโรค การนวดเพื่อบำบัดความเจ็บป่วย ซึ่งมีใช้ในชีวิตประจำวันในบางชุมชน ตลอดจนพันธุ์พืชดั้งเดิมที่พบในไทยและสามารถนำไปพัฒนาเกิดพันธุ์

ใหม่ เป็นต้น จึงมีนโยบายที่จะหันมาให้ความสำคัญกับการจัดระบบการคุ้มครองภูมิปัญญาดั้งเดิมของไทยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการเสนอกฎหมายเพื่อการดังกล่าวต่อไป

---

2. กฎหมายคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย ในปัจจุบัน

ในปัจจุบันไทยไม่มีกฎหมายเฉพาะที่คุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่มีกฎหมายอยู่บางส่วนที่เป็นกฎหมายใกล้เคียง สามารถนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นบางสาขา ได้แก่

(1) พ.ร.บ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้การคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชใหม่

(2) พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. 2542 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงสาธารณสุข ให้การคุ้มครองตำรับตำรายา สมุนไพร แหล่งอนุรักษ์สมุนไพร และภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เป็นต้น

ขณะนี้ หน่วยงานทั้งสองอยู่ระหว่างจัดทำกลไกการคุ้มครองตามกฎหมายดังกล่าว

---

3. ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

(1) ภูมิปัญญาของไทยถูกต่างชาตินำไปใช้ประโยชน์โดยไม่ได้ขออนุญาต เช่น มีการลักลอบ นำเอาสารพันธุกรรมพืชของไทยออกไปนอกประเทศเพื่อใช้ประโยชน์ หรือนำไปจดเป็นสิทธิบัตรในประเทศของตน

(2) ยังไม่มีความตกลงระหว่างประเทศที่วางมาตรฐานการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ กฎหมายไทยสองฉบับ (พ.ร.บ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. 2542) มีผลบังคับใช้ในราชอาณาจักรเท่านั้น ไม่สามารถตามไปดำเนินคดีกับต่างชาติที่นำของไทยไปได้

(3) ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย กระจัดกระจายอยู่ที่หน่วยงานต่าง ๆ มีความซ้ำซ้อน คาบเกี่ยว และอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นเอกสาร และเป็นเพียงคำบอกเล่าที่ไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

(4) ยังไม่มีหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาพรวม แต่ละหน่วยงานดูแลเฉพาะเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ เนื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมีขอบเขตกว้าง และข้อมูลแต่ละเรื่องเป็นเรื่องเทคนิคเฉพาะด้าน ต้องใช้ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์สูงในการทำ ความเข้าใจและรวบรวมฐานข้อมูล เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นมักประสบปัญหาในการพิสูจน์ว่าภูมิปัญญานั้น ๆ เป็นของไทย มีหลักฐานความเป็นมาอย่างไร เป็นต้น

---

4 การดำเนินการ

(1) ในขณะที่ยังไม่มีหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาพรวม เมื่อมีประเด็นปัญหาเกิดขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจะประสานงานแก้ไขปัญหาเป็นกรณี ๆ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด มีการประชุมระหว่างหน่วยงานกันอย่างต่อเนื่อง

(2) ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา กรมทรัพย์สินทางปัญญาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ผลักดันการเจรจาจัดทำมาตรฐานระหว่างประเทศด้านการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเวทีต่าง ๆ เช่น องค์การการค้าโลก (World Trade Organization - WTO) องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization - WIPO) ตลอดจนในการเจรจาสองฝ่ายกับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้มีพันธกรณีระหว่างประเทศที่ชัดเจนให้ประเทศต่าง ๆ ที่ใช้ประโยชน์ในภูมิปัญญาของไทยรับรองสิทธิในภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย

(3) เรียกร้องให้ประเทศที่ต้องการใช้ภูมิปัญญาของไทยมาทำสัญญา/ขออนุญาตจากไทยก่อน

(4) เผื่อระวังไม่ให้เกิดการลักลอบนำออกไปนอกประเทศ ขอความร่วมมือจากประเทศต่าง ๆ ในการติดตามผู้ลักลอบนำออกไปใช้ประโยชน์

(5) ใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ เช่น ใช้กฎหมายคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในการคุ้มครองบางแง่มุม เช่น ห้ามใช้ชื่อทางภูมิศาสตร์ของไทยไปเรียกสินค้าที่ผลิตจากประเทศอื่น เป็นต้น แต่กฎหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ก็ยังไม่สามารถคุ้มครองตัวองค์ความรู้ที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการซึ่งเป็นหัวใจของภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

(6) กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ กำหนดประเด็น ที่จะนำไปร่างกฎหมายตามแนวโน้มมาตรฐานการคุ้มครองที่อยู่ระหว่างจัดทำภายใต้องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน สมาคม ชมรมที่เป็นเจ้าของหรือเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่าง ๆ และมีแผน ที่จะเสนอร่างกฎหมายคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นภายในปี พ.ศ. 2550 เป็นต้น

วัตถุประสงค์ในการรวบรวมและเผยแพร่ฐานข้อมูล

1. เพื่อให้ทราบว่าในปัจจุบัน มีหน่วยงานใดเก็บรวบรวมข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาใดบ้าง เพื่อให้ผู้สนใจสามารถติดต่อขอทราบข้อมูล ขออนุญาตนำไปพัฒนาต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ภายใต้กฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานนั้น ๆ และเมื่อผู้ใดทำเลอะเมิด หรือนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยไปจดทะเบียนจะทราบได้ว่าสามารถรวบรวมหลักฐานเพื่อพิสูจน์สิทธิของไทยได้จากหน่วยงานใดบ้าง

2 เพื่อส่งเสริมให้คนไทยนำองค์ความรู้ดั้งเดิมของไทยมาพัฒนาต่อยอด ให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ นำมาขอรับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนไทย

3 เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยซึ่งเป็นของส่วนรวมไปจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเป็นของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

ระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย

กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำสรุปสถานะของฐานข้อมูลเบื้องต้นของไทยแบ่งออกเป็น 3 หมวดหลัก ดังนี้

- 1 องค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่น (Traditional Knowledge)
- 2 การแสดงออกซึ่งศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน (Expression of Folklore)
- 3 ทรัพยากรพันธุกรรม (Genetic Resources)

1. องค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่น (Traditional Knowledge) แบ่งออกเป็น 4 สาขา ดังนี้

- (1) สาขาศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
- (2) สาขาอาหาร
- (3) สาขาการแพทย์แผนไทย
- (4) สาขาเกษตร

(1) สาขาศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

- กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางวัฒนธรรม เช่น การร่ายรำเพื่อรักษาโรค และรวบรวมบุคลากรภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ได้แก่ แพทย์แผนไทย เกษัชกรแผนไทย หมอนวดไทย ผดุงครรภ์ไทย เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.dtam.moph.go.th โทรศัพท์ 02-5911095

- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

รวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การแสดงพื้นบ้านต่าง ๆ ช่างพื้นบ้าน เช่น ช่างจักสาน ช่างสลัก ช่างไม้ ช่างโลหะ หรือช่างหนัง รวมทั้งประเพณีต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนที่ประเพณีไทยในอนาคต เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.culture.go.th โทรศัพท์ 02-2470013 ต่อ 1410

- กรมป่าไม้

มีการจัดกิจกรรมการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน ซึ่งได้มีการจัดทำข้อมูลทางด้านหัตถกรรมด้วย

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.forest.go.th โทรศัพท์ 02-3898363

(2) สาขาอาหาร

- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์อาหารหรือเครื่องดื่มนำเข้าที่มีปัญหาต้องยื่นหรือวัตถุต้องยื่นทำเป็นสินค้า ตามโครงการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.tisi.go.th โทรศัพท์ 02-2023362-4

(3) สาขาการแพทย์แผนไทย

- กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

รวบรวมฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย ได้แก่

- 1.1 แพทย์แผนไทย
- 1.2 เกษัชกรแผนไทย
- 1.3 หมอนวดไทย
- 1.4 ผดุงครรภ์ไทย
- 1.5 หมอพื้นบ้าน

2. ตำรับตำรายาไทย ที่ได้จากการศึกษารายละเอียดจากหอสมุดแห่งชาติและจากตำรายาแพทย์พื้นบ้านทั่วไป เพื่อประกาศให้เป็นตำรับตำรายาชาติ ตำรับตำรายาทั่วไป หรือตำรับตำรายาส่วนบุคคลในอนาคต

3. สมุนไพร มีการรวบรวมสมุนไพรเพื่อพัฒนาให้ได้มาตรฐาน ตามที่องค์การอาหารและยากำหนด

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.dtam.moph.go.th โทรศัพท์ 02-5911095

(4) สาขาเกษตร

- กรมส่งเสริมการเกษตร

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ในการเกษตร ดังนี้

1. วิธีการเกี่ยวกับการเกษตร เช่น การป้องกันและการกำจัดศัตรูพืช
2. เครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.doae.go.th โทรศัพท์ 02-5793010

- กรมวิชาการเกษตร

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเกษตรกรรม เช่น การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดในการผลิตพืช

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ <http://www.doa.go.th> โทรศัพท์ 02-9407214

2. การแสดงออกซึ่งศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน (Expression of Folklore) แบ่งออกเป็น 5 สาขา ดังนี้

- (1) สาขานาฏกรรม
- (2) สาขาศิลปกรรม
- (3) สาขาดนตรีกรรม
- (4) สาขาหัตถกรรม
- (5) สาขาพิธีกรรม

(1) สาขานาฏกรรม

● กรมศิลปากร

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ท่ารำต่างๆ เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.finearts.go.th โทรศัพท์ 02-2261751

● สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้าน การแสดงพื้นเมือง การระบำ รำ ฟ้อน เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง หรือเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.culture.go.th โทรศัพท์ 02-2470013 ต่อ 1410

(2) สาขาศิลปกรรม

● กรมศิลปากร

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับวรรณกรรม และภาษาประวัติศาสตร์ เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.finearts.go.th โทรศัพท์ 02-2261751

(3) สาขาดนตรีกรรม

● สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง หรือประกอบพิธีกรรม พื้นบ้าน และเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.culture.go.th โทรศัพท์ 02-2470013 ต่อ 1410

(4) สาขาหัตถกรรม

● สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับช่างพื้นบ้าน เช่น ช่างจักสาน ช่างแกะสลัก ช่างไม้ ช่างโลหะ หรือช่างหนัง เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ <http://www.culture.go.th/> โทรศัพท์ 02-2470013 ต่อ

1410

(5) สาขาพิธีกรรม

● สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมพื้นบ้านต่างๆ เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ <http://www.culture.go.th/> โทรศัพท์ 02-2470013 ต่อ

1410

- กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมรักษาโรคพื้นบ้าน เช่น การรำบอผีฟ้า เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ <http://www.dtam.moph.go.th> โทรศัพท์ 02-5911095

3. ทรัพยากรพันธุกรรม (Genetic Resources) แบ่งออกเป็น 3 สาขา ดังนี้

(1) สาขาพืช

(2) สาขาพันธุ์สัตว์

(3) สาขาจุลินทรีย์

(1) สาขาพืช

- กรมวิชาการเกษตร

มีการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับพันธุ์พืช ดังนี้

1. พันธุ์พืชใหม่

2. พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

3. พันธุ์พืชป่า

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.doa.go.th โทรศัพท์ 02-9407214

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับพันธุ์พืชและพืชสมุนไพร

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.dnp.go.th โทรศัพท์ 02-5799484

- สำนักหอพันธุ์ไม้ไทย

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ต่างๆ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง 7 ประเทศ

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ www.dnp.go.th/Botany โทรศัพท์ 02-5614292-3 ต่อ 814

- กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับสมุนไพรไทย เพื่อพัฒนาให้ได้มาตรฐานตามที่องค์การ

อาหารและยากำหนด

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.dtam.moph.go.th โทรศัพท์ 02-5911095

- สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รวบรวมฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. พันธุ์พืช และพืชสมุนไพร

2. พันธุ์พืชพื้นเมืองและชนิดพันธุ์ต่างถิ่น

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.onep.go.th โทรศัพท์ 02-2656638

- ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

มีการจัดทำฐานข้อมูลร่วมกับคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในเรื่องพืช/

สมุนไพร

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.biotech.or.th โทรศัพท์ 02-5646700

(2) สาขาพันธุ์สัตว์

- กรมปศุสัตว์

รวบรวมคลังข้อมูลพันธุ์สัตว์ไทยไว้ใช้ประโยชน์ ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรม สัตว์พื้นเมือง คือการศึกษาสายพันธุ์สัตว์ของไทยเพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่ดีที่สุด

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.dld.go.th โทรศัพท์ 02-6534450

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รวบรวมฐานข้อมูลทางด้านพันธุ์สัตว์ที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.onep.go.th โทรศัพท์ 02-2656638

(3) สาขาจุลินทรีย์

- ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

รวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับจุลินทรีย์

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ เว็บไซต์ www.biotech.or.th โทรศัพท์ 02-5646700